

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
Γ' ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
27/01/2019

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Περίληψη

Αγαπητοί συμπολίτες/συνδημότες,

Η αρθρογράφος παρουσιάζει τη σκληρότητα του πολέμου για τα νεαρά θύματα. Αρχικά, με αφορμή αιματηρές επιθέσεις στη Συρία, καταγράφει τη φρίκη του πολέμου για τα παιδιά, τα οποία αγνοούν τα ιδιοτελή κίνητρα όσων εμπλέκονται στις πολεμικές συρράξεις. Επικαλούμενη πόρισμα βρετανικής οργάνωσης, επισημαίνει την αναποτελεσματικότητα της διακρατικής συνεργασίας για την προστασία νεαρών θυμάτων εκτελέσεων και κακοποίησης. Η αγριότητα του πολέμου, σύμφωνα με τη συντάκτρια, καθαγιάζεται από τους αυτουργούς της ενώ ως πραγματικές αιτίες εκδήλωσης της πολεμικής θηριωδίας κατονομάζονται η τάση επιβολής, η πλεονεξία αλλά και η δογματική προσήλωση σε ιδέες. Τέλος καταλήγει ότι, όσο οι ισχυροί εθελουφλούν, τα παιδιά στερούνται ακόμη και τα αναγκαία αγαθά.

Σας ευχαριστώ.

Βαθμολογία: 25 μονάδες

B1.

α. Σωστό: σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο του κειμένου, «Για τα παιδιά ο πόλεμος δεν έχει ερεβώδη πολιτικά παίγνια και ανταγωνισμούς ανάμεσα σε δύο πλευρές. Είναι απλά ένας εφιάλτης άκρας ανάγκης, ορφάνιας, ξεριζωμού, αγριότητων, πόνου, αίματος, θανάτου», επομένως τα παιδιά βιώνουν την σκληρή πραγματικότητα του πολέμου, χωρίς να ενδιαφέρονται για το τι κρύβεται πίσω από τις πολεμικές ενέργειες.

β. Λάθος: σύμφωνα με την δεύτερη παράγραφο του κειμένου, «Η οργάνωση καταγγέλλει την «έλλειψη ενότητας σε διεθνές επίπεδο» παρά τις έγγραφες σχετικές δεσμεύσεις κρατών». Στην παράγραφο αναφέρεται ότι σύμφωνα με τη βρετανική οργάνωση War Child, παρά την ανθρωπιστική τραγωδία του πολέμου στη Συρία για τα παιδιά και τους εφήβους, οι δεσμεύσεις των κρατών δε συνοδεύονται από διακρατική ενότητα.

γ. Σωστό: σύμφωνα με την τρίτη παράγραφο του κειμένου, «Ο πόλεμος είναι «αιμοδιψής». Ο αντίπαλος, ακόμη κι αν ο εχθρός του είναι αίμα από το αίμα του, θα επινοήσει κάτι πιο φρικιαστικό, πιο βίαιο από αυτό που υπέστη, θα επιβάλει μια περισσότερο τερατώδη αντεκδίκηση, στο όνομα της ειρήνης.».

δ. Λάθος: σύμφωνα με την πέμπτη παράγραφο του κειμένου, «Δεν γνωρίζουν ακόμη ότι όταν ο άνθρωπος προβάλλει πάνω σε μια ιδέα τη φλόγα του δικού του απολύτου, γεννιούνται εγκλήματα, ότι όταν μετατρέπει την ιδεολογία του σε «θεό» και εξαναγκάσει τους άλλους να τον αγαπήσουν, οι συνέπειες είναι ανυπολόγιστες. Ότι όταν κάποιος αρνείται τον εναλλάξιμο χαρακτήρα των ιδεών, το

αίμα ρέει». Παρακάτω: «ο φανατισμός, η πιο αδιάφθορη από όλες τις ανθρώπινες εκδηλώσεις του πνεύματος, αν κάποιος σκοτώνει για μια ιδέα μπορεί κάλλιστα να σκοτωθεί γι' αυτήν, στην αρχή εξάπτει και στη συνέχεια υποτάσσει και εξοντώνει τις ψυχές». Από τα παραπάνω σημεία καταδεικνύεται ότι στον πόλεμο οι άνθρωποι γίνονται απόλυτοι με τις ιδέες τους, δεν αντιλαμβάνονται ότι οι ιδέες είναι ευμετάβλητες και φανατίζονται.

ε. Σωστό: σύμφωνα με την τελευταία παράγραφο του κειμένου, «Οι μεγάλοι κάνουν πως δεν βλέπουν», αποδεικνύοντας ότι οι ισχυροί δεν ευαισθητοποιούνται από τη σκληρότητα του πολέμου.

Βαθμολογία: 10 μονάδες

B2. Επίκληση στη λογική με μέσα πειθούς **τεκμήρια πορίσματα ερευνών/γεγονότα** -> «Παιδιά και έφηβοι έχουν εκτελεστεί με συνοπτικές διαδικασίες, έχουν κρατηθεί παρανόμως, έχουν κακοποιηθεί σεξουαλικά (το 76% των θυμάτων σεξουαλικής βίας είναι κάτω των 17 ετών), έχουν χρησιμοποιηθεί σε μάχες, έχουν απαχθεί και βασανιστεί, έχουν χρησιμοποιηθεί ως ανθρώπινη ασπίδα (μαχητές έδεσαν παιδιά πάνω σε τεθωρακισμένα για να μη δεχθούν πυρά), δεν έχουν πρόσβαση σε ανθρωπιστική βοήθεια και έχουν γίνει, ηθελημένα, στόχοι σε βίαιες επιθέσεις», έγραφε η έκθεση της βρετανικής οργάνωσης War Child «Συρία: Ένας πόλεμος κατά της Παιδικής Ηλικίας»

Η αρθρογράφος επικαλούμενη ως πηγή τη βρετανική οργάνωση War Child επιχειρεί μέσα από συγκεκριμένα στοιχεία να πείσει για τα δεινά που υφίστανται παιδιά και έφηβοι στον πόλεμο της Συρίας.

Βαθμολογία: 5 μονάδες

B3. Η αρθρογράφος μέσα από τη συχνή χρήση του ασύνδετου σχήματος αποσκοπεί στο να δώσει δραματική ένταση στο λόγο της και να χρωματίσει συναισθηματικά το κείμενό της. Παράλληλα, η χρήση του ασύνδετου σχήματος βοηθά στην πύκνωση του λόγου, καθώς απαριθμεί πληροφορίες/λεπτομέρειες σχετικά με τα δεινά του πολέμου.

Βαθμολογία: 3 μονάδες

B4. α) ωμότητα: σκληρότητα
επινοήσε: εφεύρει
Επαίσχυντες: ντροπιαστικές
απόγνωση: απελπισία
εκδηλώσεις: εκφάνσεις

Βαθμολογία: 5 μονάδες

β) συνοπτικές ≠ αναλυτικές
ενότητας ≠ διάσπασης
γνωρίζουν ≠ αγνοούν
ανυπολόγιστες ≠ υπολογίσιμες
αρνείται ≠ αποδέχεται

Βαθμολογία: 5 μονάδες

B5. (μαχητές έδεσαν παιδιά πάνω σε τεθωρακισμένα για να μη δεχθούν πυρά) (2^η παράγραφος): η παρένθεση χρησιμοποιείται για επεξήγηση/προσθήκη πληροφοριών
«έλλειψη ενότητας σε διεθνές επίπεδο» (2^η παράγραφος): μεταφέρονται αυτούσια τα λόγια από την έκθεση της βρετανικής οργάνωσης War Child «Συρία: Ένας πόλεμος κατά της Παιδικής Ηλικίας»
προδότη... (3^η παράγραφος): τα αποσιωπητικά λειτουργούν με υπαινικτικό τρόπο, καθώς η αρθρογράφος αμφισβητεί, κατακρίνει την τακτική σπίλωσης του αντιπάλου στους πολέμους αλλά και δεν επιθυμεί να συνεχίσει τη φράση λόγω συγκινησιακής φόρτισης.
- ένθερμοι σωτήρες υπάρχουν και στις δυο φλογισμένες πλευρές - (6^η παράγραφος): η διπλή παύλα χρησιμοποιείται καθώς η αρθρογράφος επιθυμεί να προσθέσει ένα προσωπικό σχόλιο το οποίο κρίνει απαραίτητο.

Βαθμολογία: 4 μονάδες

B6. Γ' ενικό και πληθυντικό: προσδίδεται αντικειμενικότητα και ουδετερότητα, η αρθρογράφος αποστασιοποιείται και τίθεται ως αντικειμενικός παρατηρητής και έτσι οι επισημάνσεις της αποκτούν καθολικό κύρος και καθίστανται γενικώς αποδεκτές.

Βαθμολογία: 3 μονάδες

Γ. Παραγωγή λόγου

Επικοινωνιακό πλαίσιο κειμένου

Επιστολή στο Γενικό Γραμματέα του Ο.Η.Ε.

- ✓ Τόπος και ημερομηνία
- ✓ Προσφώνηση: Αξιότιμε κύριε Γενικό Γραμματέα του Ο.Η.Ε.
- ✓ Αποφώνηση: Με εκτίμηση
- ✓ Χρήση του α' ενικού προσώπου στην αρχή της ομιλίας, του β' πληθυντικού προσώπου όταν ο μαθητής απευθύνεται στο γενικό γραμματέα, του α' πληθυντικού όταν μιλά ως εκπρόσωπος της μαθητικής κοινότητας, αλλά και του γ' προσώπου, ενικού και πληθυντικού, στην ανάπτυξη της επιχειρηματολογίας του.
- ✓ Ύφος σοβαρό αλλά και οικείο.
- ✓ Πρόλογος επιστολής: αναφορά στην ιδιότητα του μαθητή, την αφορμή, το θέμα και το σκοπό της επιστολής.

Πρόλογος

Αξιότιμε κύριε Γενικό Γραμματέα του Ο.Η.Ε.,

Ως εκπρόσωπος της μαθητικής κοινότητας...

Με αφορμή τον πόλεμο της Συρίας που μαίνεται ακόμα...

Αποφάσισα να σας εκθέσω τους προβληματισμούς μου σχετικά με...

Με σκοπό να σας ευαισθητοποιήσω/παρακινήσω να...

Προτάσεις-ιδέες για την ανάπτυξη του εισαγωγικού προβληματισμού του προλόγου:

- **Αντιθετικός πρόλογος:** εφόσον το α' ερώτημα ζητά τις επιπτώσεις, μπορούμε να ξεκινήσουμε υπογραμμίζοντας την πολυτιμότητα του αγαθού της ειρήνης
- **Πρόλογος σύγκρισης με το παρελθόν:** ξεκινούμε με τη θλιβερή διαπίστωση της διαχρονικότητας του πολέμου
- **Πρόλογος με αναφορά σε παράμετρο του θέματος που δε ζητάται:** ξεκινούμε κάνοντας αναφορά στα **αίτια** πρόκλησης των πολέμων

Μετάβαση προς το Α' ερώτημα: επισήμανση της επικινδυνότητας του πολέμου μέσω των συνεπειών του

Κύριο μέρος

Α' ερώτημα: τα δεινά του πολέμου που εξακολουθούν να κατατρύχουν την ανθρωπότητα και στις μέρες μας

- Προκαλεί θανάτους, επιδημίες, λιμούς, οδηγεί τον άνθρωπο στη στέρηση και την εξαθλίωση
- Καταστρέφει ανεπανόρθωτα την ψυχική ισορροπία του ανθρώπου, δημιουργεί βαθιά και ανεπούλωτα ψυχικά τραύματα.
- Οδηγεί τους ανθρώπους στον ξεριζωμό από τις εστίες του, στην προσφυγιά
- Αποδυναμώνει τις αξίες της ζωής, υποβαθμίζει τον παραδεκτό ηθικό κώδικα, δημιουργεί αιτίες και εστίες ανηθικότητας
- Ο πόλεμος απανθρωποποιεί τον άνθρωπο. Καταστρέφει μέσα του οποιαδήποτε διεργασία εξευγενισμού έχει ξεκινήσει με την πολιτισμική επίδραση
- Προξενεί υλικές ζημιές, διάλυση υποδομών και εξασθενεί την οικονομία
- Καταστρέφει το φυσικό περιβάλλον
- Εμποδίζει την ομαλή λειτουργία των πολιτειακών και των κοινωνικών θεσμών
- Καλλιεργείται κλίμα δυσπιστίας και μίσους ανάμεσα στους λαούς
- Οδηγεί σε στασιμότητα και οπισθοδρόμηση του πολιτισμού

Μετάβαση προς το Β' ερώτημα: ανάγκη προστασίας της ειρήνης με κάθε μέσο

Β' ερώτημα: τρόπους με τους οποίους μπορεί να υλοποιηθεί το όραμα της παγκόσμιας ειρήνης

- Ανθρωπιστική παιδεία για την κατανόηση των αγαθών της ειρήνης και την αποφυγή του φανατισμού
- Εκδημοκρατισμός στην πολιτική ζωή των κρατών
- Διεθνείς διακρατικές συμφωνίες με νομικές δεσμεύσεις για την τήρηση και την προάσπιση της ειρήνης, εφαρμογή συμφωνιών για πυρηνικό αφοπλισμό, αξιοποίηση της διπλωματίας, διάλογος
- Ενίσχυση της δικαιοδοσίας των διεθνών οργανισμών και κυρίως του Ο.Η.Ε.
- Περιορισμός των ακραίων κοινωνικών ανισοτήτων
- Ανάληψη της ηθικής ευθύνης από την επιστημονική κοινότητα, άρνηση συμμετοχής σε εξοπλιστικά προγράμματα
- Τα Μ.Μ.Ε. οφείλουν να προβάλλουν και να καταγγέλλουν τα δεινά του πολέμου, αφυπνίζοντας την κοινή γνώμη και ασκώντας πίεση προς τις κυβερνήσεις
- Συμμετοχή των πολιτών σε φιλειρηνικά κινήματα και οργανώσεις, αγωνιστική δράση των νέων
- Πνευματικοί άνθρωποι: ενεργοποίηση των λαών εναντίον κάθε υπονομευτικής για την ειρήνη ενέργειας
- Τέχνη: μέσο προσέγγισης των λαών και μετάδοσης ανθρωπιστικών προτύπων και μηνυμάτων ειρήνης

Επίλογος:

- Σύνοψη των επιπτώσεων του πολέμου αλλά παράλληλα διατύπωση συγκρατημένης αισιοδοξίας για τη δυνατότητα εδραίωσης την παγκόσμιας ειρήνης εάν υπάρχει πολιτική βούληση και αφύπνιση των λαών
- Υπογράμμιση της ευθύνης που φέρει ο Γενικός Γραμματέας ως κατεξοχήν αρμόδιος για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και συνακόλουθα του αγαθού της ειρήνης
- Τελικό συμπέρασμα: ο παραλογισμός του πολέμου δεν έχει θέση στη σύγχρονη εξελιγμένη πνευματικά και τεχνολογικά ανθρωπότητα και η ειρήνη είναι η αναγκαία συνθήκη για την αξιοπρεπή ζωή κάθε ανθρώπου πάνω στον πλανήτη

Βαθμολογία: 40 μονάδες

Φροντιστήρια
ΣΥΣΤΗΜΑ

ΚΕΝΤΡΟ Αγίας Σοφίας 39 2310.244.444

ΝΤΕΠΩ Β. Όλγας 168 2310.428.400

ΕΥΟΣΜΟΣ Μ.Αλεξάνδρου 45 2310.770.360

ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:

**ΒΑΦΕΙΑΔΟΥ ΕΛΣΑ
ΒΕΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΠΟΡΟΥΤΖΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
ΝΤΕΛΜΠΙΖΗ ΜΑΡΙΑ
ΠΑΠΠΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ**

ΣΥΣΤΗΜΑ